

STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE VEĽKÉ LOVCE K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2021 - 2023

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2021 (ďalej len „stanovisko“).

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2021, 2022, 2023 a návrhu rozpočtu z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len „OZ“).

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, konkrétne:

- ⇒ zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- ⇒ zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- ⇒ zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné odpady v z.n.p., na základe ktorého obec vydala všeobecne záväzné nariadenia k jednotlivým miestnym daniam,
- ⇒ zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- ⇒ zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p.,
- ⇒ ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce Veľké Lovce

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce a webovom sídle obce dňa 25.11.2020, t.j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

B. TVORBA A ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z.z. ako viacročný neprogramový rozpočet na roky 2021 - 2023, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet na roky 2021 - 2023 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet na rozpočtový rok 2021 je po jeho schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné a teda OZ ich berie na vedomie.

Východiská tvorby rozpočtu

Tvorba návrhu rozpočtu príjmov je v celkovom objeme 1 428 071 €, predpokladá sa ich nárast oproti schváleným rozpočtom minulých rokov (okrem roka 2020, kde bol schválený rozpočet príjmov vyšší).

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že úroveň navrhovaného rozpočtu príjmov je po minulých rokoch vždy vyššia ako neskôr dosiahnutá skutočnosť.

Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť naplnenia príjmov je vždy horšia ako predpoklad návrhu rozpočtu príjmov.

Vývoj príjmov časti rozpočtu:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROZPOČTOVANÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ A OČAKÁVANÁ SKUTOČNOSŤ NAPLNIENIA ROZPOČTOVANÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2018	1 330 762 €	1 188 813 €
2019	1 329 232 €	1 175 838 €
2020	1 453 094 €	1 216 641 €
návrh 2021	1 428 071 €	

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkový objem 1 428 071 €; tu sa predpokladá ich pokles oproti schválenému rozpočtu roku 2020, avšak nárast oproti schváleným rozpočtom minulých rokov.

Aj u výdavkov možno konštatovať, že úroveň navrhovaného rozpočtu je vždy nižšia ako dosiahnutá skutočnosť:

- o v roku 2019 bol pokles výdavkov oproti schválenému rozpočtu – 171 425 €, pričom pokles nekopíroval pokles príjmov,
- o v roku 2018 to bol pokles o 186 565 €, v tomto roku treba korektne uviesť, že pokles výdavkov tiež nekopíroval pokles príjmov, i keď bol zaznamenaný vyšší pokles vo výdavkoch ako v príjmoch.

Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť čerpania výdavkov za posledné roky je vždy nižšia ako predpoklad návrhu rozpočtu výdavkov.

Vývoj výdavkovej časti:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROZPOČTOVANÝCH VÝDAVKOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ ČERPANIA ROZPOČTOVANÝCH VÝDAVKOV CELKOVO
2018	1 330 762 €	1 144 197 €
2019	1 329 232 €	1 157 807 €
2020	1 453 094 €	1 216 641 €
návrh 2021	1 428 071 €	

V návrhu rozpočtu na rok 2021 sa uvažuje so schodkom rozpočtu vo výške 29 932 €.

Z prehľadu bilancie skutočne dosiahnutých príjmov a skutočne čerpaných výdavkov obce je zrejmé, že obec v uplynulých rokoch hospodárila dobre, čoho dôkazom sú menšie výdavky, avšak i menšie príjmy v porovnaní s návrhom rozpočtu na dané roky.

Upozorňujem, že ak sa obci nepodarí naplniť očakávané príjmy a zabezpečiť racionalitu v čerpaní výdavkov, jej plány nebudú splniteľné a bude ohrozená vyrovnanosť rozpočtu obce.

Odporúčam v nasledujúcich rokoch zväžiť i financovanie prostredníctvom úveru, keďže obec má momentálne nízku úverovú zaťaženosť, na rýchlejšiu realizáciu plánovaných krokov. V návrhu rozpočtu na roky 2021 – 2023 nie je plánované zvýšenie úverovej zaťažnosti obce.

Rozpočet bežných príjmov

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s poklesom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu v roku 2020, avšak s ich nárastom oproti očakávanej skutočnosti roku 2020.

Vývoj bežných príjmov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA BEŽNÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2018	1 026 406 €	1 046 679 €
2019	1 113 654 €	1 122 898 €
2020	1 228 772 €	1 171 726 €
návrh 2021	1 222 147 €	

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré obec vyberie od svojich občanov, a to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ako v roku 2021. Daňové príjmy obce v návrhu rozpočtu tvoria 45,82 % z bežných príjmov obce, v roku 2019 to bolo 571 715 € čo predstavuje 50,91 % z bežných príjmov (podľa skutočnosti naplnenia).

Vývoj daňových príjmov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET DAŇOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA DAŇOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2018	490 000 €	533 781 €
2019	530 000 €	571 715 €
2020	595 508 €	545 429 €
návrh 2021	560 000 €	

Obec uvažuje s rastom daňových príjmov v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2020, nárast očakáva aj z výnosu dane z príjmov, čo je veľmi diskutabilné najmä z dôvodu pandémie Covid-19, ktorá zapríčinila pokles podielových daní, avšak treba korektne dodať, že spracovateľ návrhu rozpočtu vychádza len z prognózy MF SR. Samozrejme, po zvýšení miestnych daní sa očakáva aj nárast výnosu z tejto skupiny daňových príjmov.

Vývoj plnenia príjmov z dane z majetku (nehnuteľnosti):

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA
2018	45 700 €	45 444 €
2019	45 700 €	46 029 €
2020	45 700 €	45 700 €
návrh 2021	59 400 €	

Vývoj dane z majetku v návrhu rozpočtu vychádza zo schváleného rozpočtu roku 2020 upraveného o cca 30 %. Výnos ostatných miestnych daní (domáce dane za tovary a služby) je navrhnutý na úrovni schváleného rozpočtu roku 2020. Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad sa pre rok 2021 nezvyšuje, a tak sa ani v rozpočte príjmov neuvažuje s jeho zvýšením. Obec si kladie za cieľ z dosahovaných výnosov pokrývať náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, čo sa mu však za uplynulé roky nie celkom nedarilo. V tomto smere odporúčam vykonávať analýzu skutočných nákladov na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s cieľom následného zníženia týchto nákladov a zvýšenia efektivity a účinnosti vykonávania tejto činnosti.

U nedaňových príjmov, t.j. príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku, príjmov z administratívnych a iných poplatkov, sa počíta so zvýšením týchto príjmov.

U administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- ČOV - stočné – rozpočtované vo výške 7 000 €,
- poplatok za stravu MŠ /rodičia/, ktoré sú rozpočtované vo výške 16 500 €.

Návrh rozpočtu u tejto skupiny príjmov je výrazne vyšší oproti očakávanej skutočnosti roku 2020 (rozdiel predstavuje 17 350 €).

Dotácie – v návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií s ďalšími dotáciami zo ŠR a účelovými dotáciami z rozpočtov obcí v celkovej rozpočtovanej výške 509 627 €.

Rozpočet kapitálových príjmov

Obec v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 135 000 €, z toho sú ale vlastné príjmy, t.j. príjmy z predaja kapitálových aktív rozpočtované len vo výške 25 000 €. Rozpočet vlastných kapitálových príjmov súvisí s plánom predaja kapitálových aktív – príjem z predaja pozemkov a stavieb.

Vývoj kapitálových príjmov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2018	270 350 €	13 845 €
2019	120 000 €	7 761 €
2020	128 500 €	1 000 €
návrh 2021	135 000 €	

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s kapitálovými transfermi vo výške 0 €.

Rozpočet bežných výdavkov

V roku 2021 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2020.

Vývoj bežných výdavkov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA BEŽNÝCH VÝDAVKOV CELKOVO
2018	955 470 €	399 581 €
2019	1 088 740 €	419 328 €
2020	1 174 906 €	1 152 249 €
návrh 2021	1 222 079 €	

Z návrhu rozpočtu bežných výdavkov podľa položiek je zrejmé, že najväčšie šetrenie sa vykazuje vo výdavkoch na všeobecne verejné služby, bývanie a občianska vybavenosť a na sociálne zabezpečenie.

Návrh rozpočtu bežných výdavkov podľa jednotlivých položiek je nasledovný:

	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh 2021
1. Všeobecné verejné služby	168 212	178 651	207 923	203 328
2. Obrana	166	180	2 208	180
4. Ekonomická oblasť	3 392	6 411	4 000	5 000
5. Ochrana životného prostredia	40 337	56 880	57 224	60 424
6. Bývanie a občianska vybavenosť	34 430	33 798	44 610	40 250
8. Kultúra, šport a náboženstvo	63 189	69 081	71 548	74 068
9. Vzdelávanie	549 036	590 424	660 751	740 710
10. Sociálne zabezpečenie	89 766	74 327	103 985	98 119

Zvýšené výdavky sú naplánované na položkách ekonomická oblasť, ochrana životného prostredia, kultúra, šport a náboženstvo a vzdelávanie.

Naopak pokles výdavkov je zaznamenaný na položkách všeobecne verejné služby, obrana, bývanie a občianska vybavenosť a na položke sociálne zabezpečenie.

Zvýšené výdavky oproti očakávanej skutočnosti roku 2020 (podľa položiek)	
4. Ekonomická oblasť	Oprava a údržba komunikácií (+ 1 000 €) Celkom zvýšenie o: 1 000 €
5. Ochrana životného prostredia	Tovary a služby (+ 3 200 €) Celkom zvýšenie o: 3 200 €
8. Kultúra, šport a náboženstvo	Tovary a služby (- 7 850 €), bežné transfery (+ 10 370 €), Celkom zvýšenie o: 2 520 €
9. Vzdelávanie	mzdy (+ 40 788 €), odvody (+ 21 434 €), tovary a služby (+ 13 042 €), tovary a služby zdroj z VÚC (- 2 205 €), bežné transfery (+ 6 900 €) Celkom zvýšenie o: 79 959 €
Zvýšené bežné výdavky celkom:	86 679 €
Znížené výdavky oproti očakávanej skutočnosti roku 2020 (podľa položiek)	

1. Všeobecné verejné služby	Tovary a služby (- 3 595 €), splácanie úroku (- 1 000 €) Celkom zníženie o: 4 595 €
2.Obrana	Tovary a služby (- 2 028 €) Celkom zníženie o: 2 028 €
6. Bývanie a občianska vybavenosť	Mzdy (- 600 €), odvody (- 260 €), tovary a služby (- 1 715 €), odchodné (- 1 785 €) Celkom zníženie o: 4 360 €
10. Sociálne zabezpečenie	Dotácia, sociálna pomoc /odchodné/ (+ 1 300 €), dotácia neziskovej organizácií (-400 €), vrátenie príjmov z minulých rokov (+ 2 084 €), mzdy (- 5 800 €), odvody (- 1 950 €), bežné transfer (- 100 €), sociálne dávky (- 1 000 €) Celkom zníženie o: 5 866 €
Znížené bežné výdavky celkom:	16 849 €

Rozpočet kapitálových výdavkov

Vývoj kapitálových výdavkov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV CELKOVO
2018	334 300 €	154 588 €
2019	199 500 €	30 130 €
2020	237 196 €	23 400 €
návrh 2021	165 000 €	

V rámci rozpočtu kapitálových výdavkov ide najmä o zabezpečenie kompostérov pre občanov a výstavbu ciest a chodníkov.

Obec počíta s krytím kapitálových výdavkov z rezervného fondu a z dotácie.

Finančné operácie

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa počíta:

- s prevodom z rezervného fondu
- s prevodom prostriedkov z predchádzajúceho roku

V návrhu rozpočtu výdavkoch finančných operácií sa počíta:

- so splátkou úveru PO

Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet obce na rok 2021 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, konkrétne, prebytok 68 € a kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový, 30 000 €. Podľa zákona 583/2004 Z.z. § 10 ods. 7 kapitálový rozpočet môže byť navrhnutý ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce alebo prebytkom bežného rozpočtu. Schodok bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a finančných operácií.

Výsledok hospodárenia v návrhu rozpočtu obce pre rok 2021 vychádza ako schodok vo výške 29 932 €.

ROK 2021	PRÍJMY V €	VÝDAVKY V €	PREBYTOK / SCHODOK
Bežný rozpočet	1 222 147	1 222 079	+ 68
Kapitálový rozpočet	135 000	165 000	- 30 000
Spolu	1 357 147	1 387 079	- 29 932
Finančné operácie	70 924	40 992	+ 29 932

C. ZÁVER – ZHRNUTIE

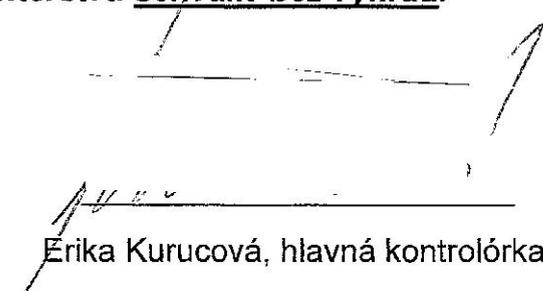
Návrh viacročného rozpočtu a návrh rozpočtu obce na rok 2021 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi – zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

STANOVISKO hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu Obce Veľké Lovce (v zmysle § 16 ods. 10 a 11 zákona č. 583/2004 Z. z.):

odporúčam obecnému zastupiteľstvu schváliť bez výhrad.

3.12.2020
P10

Erika Kurucová, hlavná kontrolórka

Vypracovala: Erika Kurucová, hlavná kontrolórka obce Veľké Lovce

Predložené na zasadnutie OZ : 11.12.2020